

oprettes en Kreds, hvis samtidig Gennemsnitstallet hele Landet over er vokset fra 20 til 21,000, der skal kun oprettes en ny Kreds i dette Amt, hvis der bliver 6 Gange 21,000, altsaa hvis Amtet faar 126,000 Indbyggere; saa vil det naturligt have Ret til at faa en ny Kreds, fordi det har opnaaet et overskydende Indbyggerantal, der er større end Gennemsnittet for alle Landets Valgkredse. Det er en Fordelingsregel, der har den Fordel fremfor den gældende Bestemmelse i Grundloven, at den kun vil give en meget langsom Forøgelse af Folketingets Medlemstal. Det er en Fejl ved den nuværende Fordelingsregel, at strengt og bogstaveligt gennemført vokser Antallet af Folketingsmedlemmer alt for stærkt, i hvert Fald meget stærkere end nødvendigt, for at faa en periodisk retfærdig Fordeling af Valgkredsene. Efter denne Fordelingsregel ville vi faa en meget langsom Vækst, men vi faa dog det Albuerum, den Elasticitet, jeg mener er nødvendig, hvis ikke den Del af Befolkningen, der særligt vokser, skal forurettes paa den Del af Befolkningens Bekostning, der staar stille eller gaar tilbage. Det vil i Øjeblikket ganske vist være til Fordel for Bybefolkningen, men der kunde meget godt tænkes forandrede sociale Forhold, der gjorde, at det blev til Fordel for Landbefolkningen. Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) talte forleden Dag om Ringkøbing og Viborg Amter som de Amter, hvis Folke-mængde særligt voksede, det er der, man kører med Mergeltog hver Dag hele Sommeren, hvor den golde Hede forvandles til frugtbare Agre, hvor Befolkningen tiltager stærkt. Man kunde tænke sig de store Byer mere spredte, og gid de maatte komme ind i en saadan Udvikling; man kunde tænke sig en anden social Udvikling, hvor Industrien decentraliseredes, spredtes i højere Grad ud over Landdistrikterne; man kan og bør tænke sig en Løsning af Jordspørgsmaalet, hvorved Folkets Jord i ganske anderledes Grad stilles til Raadighed for dem, der selv dyrke den. I saa Tilfælde kan Udviklingen godt skifte Karakter, og visse danske Bykredse blive, hvad man en Gang i England før 1832 kaldte „rotten boroughs“, gamle raadne Valgkredse, der havde været store, men nu kun havde ganske faa Vælgere, og Landdistrikter kunde da vokse op med en stor Befolkning. Derfor vil jeg ogsaa bede de Herrer Landborepræsentanter tænke paa Fremtiden, man ved aldrig, hvad den vil bringe. Thi en saadan For-

delingsregel, der giver et vist Spillerum, vil vel i Øjeblikket være til Fordel for Byerne, men kan ad Aare ogsaa blive til Fordel for Landdistrikterne, i hvert Fald vil den være i Overensstemmelse med Retfærdigheden.

Samtidig maatte vi fra vor Side ønske, at man i selve Grundloven indførte en Bestemmelse om en periodisk Revision af Valgkredsordningen. Som jeg før sagde, var hele Folketingsudvalget i 1905—06 — de Herrer kunne slaa efter i Betænkningen — enigt om, at man burde skride til en periodisk Revision. Det var udtrykkeligt Forudsætningen for Enigheden den Gang. Ordføreren for Flertallet, det daværende ærede Medlem fra Viborg (Sveistrup), udtalte udtrykkeligt, at han vilde anse det for passende, at en saadan Revision fandt Sted hvert 10de Aar efter hver større Folketælling. Men jeg maa mene, at denne Sag er af en saadan Vigtighed, og Valgkredsrevisionen har vist sig at være saa vanskelig, at det vilde være rigtigt, at en saadan Bestemmelse blev indskreven i selve Grundloven. Der staar nu, at Valgkredsens Fordeling og Valgmaaden bestemmes ved Valgloven, man behøver blot at tilføje følgende Bestemmelse: „Valgloven undergives et Gennemsyn efter hvert 10de Aars Folketælling“. Indføre vi denne Bestemmelse i Grundloven, og give vi det lille Spillerum, jeg her har antydnet, eller en anden af samme Art, der har det samme Spillerum, vil megen Strid og Kamp i Fremtiden undgaas, og saa ville vi kunne holde Udviklingen i Pagt med Retfærdigheden paa ethvert Udviklingsstadium.

Jeg gaar saa over til Bestemmelserne om det nye Landstings Sammensætning og selve Grundtanken hos Forslagsstillerne om at anvende de to store Valgmaader, der foreligge, nemlig Forholdstalsvalg og Enkeltmandsvalg, saaledes at man anvender den ene til det ene Ting og den anden til det andet Ting. Naar vi overhovedet skulle beholde Tokammerssystemet, finder jeg dette overordentlig praktisk og naturligt. Vi Socialdemokrater vilde, hvis vi havde Flertal, hvis vi havde tilstrækkelig Magt, gaa over til et Etkammersystem. Men skulle vi beholde Tokammerssystemet, finder jeg, det er en overordentlig praktisk og naturlig Løsning, at man til hvert af Tingene anvender en af de store Valgmaader, der ere oppe i Nutiden, og af hvilke hver har sine Fordele og sine Mangler, saa at disse to Valgmaader kunne supplere hinanden, hvad Fordelene angaar,